

"ישיבישע בלאט"

"לאמדעס" ב"דף היומי" בש"ת ומ"מ

דף כ.

1. **אסור לאדם שיאמר כמה נאה וכו',** וקשה מהרבה מקומות שמצינו ששבחו לעכו"ם, כמו דמא בן נתינא בקידושין לא,, בברכות ח. ב-ג' דברין אוהב אני את הפרסיים וכו', וכן במדרש ב"ר סה' טז' שמשבח כיבוד אב של עשוי?
2. **דאמר מר הרואה בריות טובות אומר ברוך שככה ברא בעולמו,** וקשה למה ר"ג לא בירך רק אמר מה רבו מעשיך ה'?
3. **שלא יסתכל באשה נאה ואפילו פנויה,** בא"א ואפילו מכוערת וצ"ע מה החילוק בין א"א לפנויה?
4. **עוד צ"ע** הא מבואר במ"ב עה' סק"ז שכל האיסור הוא במתבונן בהם ומתכוון להנות, אבל ראיה דרך העברה בעלמא מותר וא"כ נוקמא כאן שראה דרך העברה בעלמא?

בענין לא תחנם

עי' רמב"ם סה"מ ל"ת נא' וחינוך צד' שמנו עוד לאו מקרא ד"לא ישבו בארצך פן יחטיאו אותך ל", וע"ע רמב"ם וראב"ד ע"ז י' ו' שנחלקו אי לאו זה על כל הגויים או רק ב-ל אומות, וכן האם רק ישיבה אסורה או אפילו לעבור לסחורה, ועי' חז"א י"ד סה' א' שצריך לאו של לא תחנם כיון שלאו ד"לא ישבו וגו"ז זה רק כשיד ישראל תקיפה.

עוד נחלקו באחרונים בלאו ד"לא תחנם" דלדעת המנחת חינוך צד' ד' הוא תלוי בקדושת הארץ ומה שלא כיבשו עולי בבל שרי למכור, ובחז"א שם וסובר דהוא מדין ביעור ע"ז ושייך גם בזמננו ובכל מקום

לא תחנם, בצורת הלימוד מהפסוק עי' מהר"ם, ועי' רבינו בחיי עה"ת דברים ז' ב', שמכאן מובן למה אין ניקוד בתורה.

תודה רבי במה שהקשו ממעשה דרבן גמליאל, ובתוס' שם בעירובין כתבו דסובר כר"מ דמותר לתת מתנת חנם, ובירושלמי הביא המעשה וכתב דר"ג אמר לטבי עבדו להרים, ועפ"ז ביאר האור שמח ע"ז י' ד' דר"ג לא נתכוון לזכות וממילא יכול לומר לטבי לתת לגוי.

תודה רבי, כתבו דלא תחנם הוא לא במקום שהיה מת בלי זה דאז אסור לכ"ע מדין לא מעלין, וברמב"ם ע"ז י' א' משמע דדינא דאין מעלין הוא משום לא תחנם, וכ"כ הסמ"ג לאוין מה', ולכאורה לדברי התוס' מש"כ הרמב"ם בהמשך לגבי רפואה שאפילו בשכר אסור זה אליבא דכ"ע מדין אין מעלין, ועי' מנחת חינוך תכ"ב ב' וצ"ע

בענין מכירת קרקע לגר תושב, עי' מנחת חינוך רפד' כל שאסר, ובחז"א סה' ב' התיר כמו שהותר ליתן לו נבילה, ומהו גר תושב שאינו בלא תחנם עי' ב"י ח"מ רמט' שקיבל עליו שבע מצוות ב"ג, וברשב"א (ש"ת ח"א ח') כתב שסגי שאינו עובד ע"ז.

תודה' אן, ע"ע תירוצים בתוס' רא"ש קידושין לב' ותוס' חולין קיד', פסחים כא' וב"מ סא.

דברים ככתבן, ואי הותר מכירה לגר עי' רש"י בפסחים ותוס' כאן שנחלקן, ועי"ש פנ"י על דברי רש"י.

תודה רבי, מתוך דבריהם נראה שר"י סובר לא תחנם, וקשה א"כ מה שייך שר"י יפרש כר"מ הלא נאסרה מתנה לגוי, עי' בית הלוי ח"א כ' ה'.

רק וכו', והטעם שיריקה מבטלת הרהורים, עי' פתח עיניים נדרים ג', ועי' הגהות מיימוניות בטעם הרקיקה בחליצה.

ע"ב

1. **ונשמרת וגו', שלא יהרהר אדם ביום וכו',** ויל"ע האם זה איסור גמור מה"ת, או רק רמז או אסמכתא, דבקיודושין לט: לא משכחת לה הרהורי עבירה רק בע"ז?

ולא בחמור ולא בחמורה וכו', ומה שחלקם עי' בבן יהוידע שבא ללמד דגם שלא במקום חיבורם אסור להסתכל בשעה שנזקקין, ועי' טל י"ד רצ"א א' דאין איסור רק גדר קדושה וצ"ע.

ק"ן זוית הואי, ומכאן מוכח דעל ר"ע לא היתה קושיא או משום שלא שיבח אותה, או משום שבאה לדבר עמו, עי' רש"י ש ותורת חיים לעיל וכן יהוידע.

הרצפה שלא יסריח מתו וכו' וביאר בתוס' ח"א הריח רע יוצא דרך פיו, וביעב"ץ פי' שיהפכנו כשגוסס שלא יזרוק מרה לפיו, אבל נדחה מהלכה דהרי אסור ליגע בגוסס.

תודה' שלא, והרהורי עבירה שאין אדם ניצל מהם בכל יום עיי"ש במאירי חולין לו: שאלו המחשבות המטרדות פעולתהשכל שאדם מצווה להתגבר עליהם ולסלקם, ואצל יחזקאל היה שמור ל"כ שאפילו לא באו להטרידו, עיי"ש מראית העין.

מכאן אמר רפ"י ועי' מהרש"א שברגע שנשמר מזה יכול ללמוד כראוי וזה המפתח לכל סולם העליה, עי' רמב"ם סוף הל' איסו"ב, וע"ע מהרש"א בסדר העבודה של רפ"י, ע"י רש"י ניומוק"י ור"ן, ועיקר הביאור הוא בספר הק' מסילת ישרים, ועי' מדרש שה"ש רבה א' ט', ובירושלמי שקלים ג' ג' ושב"ת ג' א' שמובא פסוקים לכל מדרגות אלו.

תודה' חסידים, עי' פלפולא הריפתא אות' ו' מה יתיר רפ"י על הפסוק שהביא ריב"ל.

וא"צ לומר שדות, ועי' בר"ן שהביא את המחלוקת בירושלמי אי מותר להשכיר לגוי כשא"א להשכיר לישראל, ועי' כפתור ופרח פרק י', ופאת השולחן הלכות א"י א' יט' סק"מ.

התשובות

השתדלנו להביא את תמצית דברי המפרשים, מלבד אלו המובאים בגמ' כמו תוס', מהרש"א רש"י וכדו'

1. **נראה פשוט וכן מבואר באחרונים** דכל האיסור הוא שעושה כן כדי לגדל העכו"ם אבל כשעושה כן לצורך לימוד בשבילנו או מדות ודרך ארץ, או שאם הם טורחים במצוות ק"ו כמה אנחנו מחוייבים זה ודאי שרי, (וכן שמשבח גבורתם כמו אצל גלית זה להודיע כוחו של דוד), ויל"ע האם לא תחנם של מכירת קרקע גם יותר באופן הזה, ויל"ע.
2. **בברכי יוסף** או"ח רכה' י' הביא שעל עכו"ם אין מברכים, והקשה ע"ז, ולכן תי' שר"ג ראה כבר פעם אחרת תוך ל' יום, והראיה מהברייתא רק שצריך להודות על זה.
3. עי' **רבינו יונה באגרת התשובה** יח' דבאשת איש שהיא ערווה מה"ת זה איסור דאורייתא דלא תתורו, אבל בפנויה הוא מדברי קבלה מקרא דאיוב מה אתבונן על בתולה, ולכן רק בנאה שיכול לגרום להרהור אסור מדין ונשמרת מכל דבר רע, אבל בלא זה הוא רק מדברי קבלה (ולרמב"ם גם בא"א זה דרבנן, עי' ב"ש אבה"ע כא' ב').
4. **במ"ב שם הביא למנחת שמואל** שביאר שלאדם חשוב יש להזהר אף בראיה בעלמא ודייק לשון הירושלמי "וכי דרכו של ר"ג להביט בנשים?", **ובאגרות משה** או"ח ח"א מ' כתב דמכך ששבח ל-ה' משמע שנהנה מראייתה, ותירוץ הגמרא שהיה בקרן זוית והיה אנוס.

ע"ב

1. **בחי' הגר"פ על הרס"ג** ח"ב ו' ע"ד הוכיח כן, וציין לדברי הרמב"ן ספר המצוות במצוות הנשכחות (לדעתו) ל"ת יא' **שנראה מדבריו** שעיקר קרא קאי על קדושת מחנה הצבא, **אמנם רוב הראשונים** סוברים שהוא **לאו גמור**, ואת הראיה דחו באחרונים או דהאיסור בהרהורצוהו רק כשבא לידי טומאה בסוף, **(שלמת יוסף כא', ועי' הר צבי יו"ד קכד' שחקר** בזה וכתב נ"מ בסריס זקן ואשה, **אמנם מקובל בשם האור ישראל** שעצם הרהור הוא העבירה, והטומאה היא העונש, עי' **חידושים וביאורים**), או שהרהור בעריות לא חשיב מעשה ממש כמו בע"ז **(אג"מ אבה"ע ח"א סט', וע"ש ד-ב' סוגים ו-ב' איסורים יש ב- הרהורים: 1. "לא תתורו" במחשבת עבירה, וזה שייך גם בנשים, 2. "ונשמרת" אפילו אינה מחשבת עבירה רק יכולה לגרום לטומאה), ועי' עזר מקודש** אבה"ע כג' ג'.

לע"נ רבי חיים בן ציון בה"ג רבי משה זצ"ל נלב"ע טו' כסלו תשע"ח

להנצחות והארות 0527652935, או 7652935@gmail.com לקבלת הדף במייל שלח בקשה לכתובת זו, והדף יישלח אליך בל"ג מידי יום.

חדש! נפתח קו טלפון בו ניתן לשמוע את השאלות והתשובות מידי יום-0795255901